

KOPŠANAS INSTRUKCIJA

KRĀSOTAS TĒRAUDA LOKSNES

RUUKKI

Building your tomorrow.

Ēku jumti un fasādes tiek pakļautas dažādu veidu netīrumu un gaisa piesārņojuma iedarbībai. Tai skaitā sēra, hlora un slāpekļa savienojumu, kas izraisa skābo lietu, kā arī dažādu minerālsāļu, netīrumu un sodrēju iedarbībai. Šie piemaisījumi kopā ar ūdeni un saules UV starojumu ietekmē pārklājumu. Spēcīgāka ietekme rodas tajās ēkas konstrukciju daļās, kurās netīrumus lietus ūdens nenoskalo.

Raugoties no krāsoto tērauda lokšņu izturīguma viedokļa, visbīstamākie ir bojājumi un skrāpējumi, pa kuriem piesārņojumā esošās kaitīgās vielas nonāk tiešā saskarē ar cinka slāni, kas atrodas zem tērauda loksnes krāsas pārklājuma, vai ar pašu tēraudu.

Vislielākā gaisa piesārņojuma ietekme ir vietās, kas atrodas tuvu industriālām vai piekrastes zonām. Īpaši kaitīgi ir izmeši, kas satur sēru vai hloru. Piesārņojums negatīvi ietekmē pārklājumus un samazina to kalpošanas laiku, tāpēc sienu un jumta virsmu regulāra tīrīšana ir svarīga pārklājumu kopšanas un uzturēšanas sastāvdaļa.

● **Ilgadējā pārbaude**

Regulāri ir jāpārbauda tās ēkas daļas, kurās ir izmantotas krāsotās pārklājuma loksnes. Lai nodrošinātu ilgu kalpošanas laiku, visi atklātie defekti ir nekavējoties jānovērš. Ilgadējā pārbaudē ir jāietver turpmāk norādītās procedūras.

Sākotnējā pārbaude

Uzreiz pēc montāžas darbu pabeigšanas visi liekie priekšmeti, piemēram, nokritušās skrūves, lokšņu atgriezumi, urbšanas laikā radušās skaidas un citi metāla priekšmeti, jānoņem un jānotīra no jumta un ūdensnoteku sistēmas.

Vizuālā pārbaude

Pārklāto virsmu vizuālā pārbaude jāveic vienu reizi gadā, un tai jābūt vispārīgai. Pamatīgāka pārbaude garantijas laikā jāveic reizi piecos gados. Pārklāto virsmu pārbaude jāveic no 1,5 metru attāluma. Pēc garantijas perioda beigām virsma jāpārbauda vienu reizi divos gados no 1,5 metru attāluma.

Jumta tīrības pārbaude

Pārbaudiet, vai jumts ir tīrs. Netīrumi un augsne rada korozijas risku, jo loksnes virsma paliek mitra. Netīrs jumts arī neglīti izskatās.

Stiprinājumu stāvokļa pārbaude

Pārbaudiet stiprinājumu stāvokli. Bojāti vai nedaudz vaļīgi stiprinājumi rada sūces, trūdēšanu un korozijas iespējamību. Ja stiprinājums ir bojāts, tad tas un/vai jumta lats ir jānomaina pret izturīgāku.

Pārklājuma stāvokļa pārbaude

Pārbaudiet krāsas pārklājuma stāvokli. Atcerieties, ka jāpārbauda jumta sateknes un ūdensnoteku sistēmas malas. Pārklājuma lobīšanās, nevienmērīga izbalēšana, burbuļu veidošanās un plaisāšana, kā arī nelieli skrāpējumi liecina, ka nepieciešama pārklājuma labošana.

Pārklājuma labošanas laikā ievērojiet šajā dokumentā sniegtos norādījumus par krāsošanu.

Ūdensnoteku sistēmas

Ūdensnoteku sistēmas ir jātīra katru gadu. Pilnīgi vai daļēji aizsprostotas un netīras ūdensnoteku sistēmas izraisa apledošanas un korozijas problēmas.

Likvidējiet iespējamo nosprostojumu un netīrumus, izskalojiet. Ja nepieciešams, izmazgājiet visu sistēmu. Salabojiet visas bojātās vietas.

● **Mazgāšana un netīrumu noņemšana**

Lai krāsotās tērauda loksnes būtu tīras, parasti pietiek ar lietus ūdeni. Tomēr vienu reizi gadā vajadzētu notīrīt no jumta, sateknēm un ūdensnoteku sistēmas netīrumus, piemēram, koku lapas.

Pārklājums jātīra ar mīkstu birsti un ūdeni vai augstspiediena ūdens strūklu (< 50 bāri). Noturīgākus netīrumus var notīrīt, izmantojot krāsotām virsmām piemērotu tīrīšanas līdzekli (skat. 4. tabulu). Noturīgākos netīrumu traipus var noņemt ar vaitspirtā samērcētu lupatiņu. Pēc tam, kad mazgāšanas līdzeklis dažas minūtes ir iedarbojies uz traipu, jāveic skalošana virzienā no augšas uz leju. Beigās ar ūdeni ir jāizskalo lietus ūdens noteksisistēmu teknes. Jāņem vērā, ka nepiemērotu vai pārāk spēcīgu mazgāšanas līdzekļu izmantošana sabojā krāsas pārklājumu.

- **Remonta piekrāsošana un karnīzes malu apkope**

Bojātā pārklājuma remonts ir jāveic pēc iespējas ātrāk. Jālieto tikai pārklājumu labošanai piemērotas krāsas. Nedrīkst izmantot izsmidzināmās krāsas.

1. tabula Piekrāsošana

Notīriet bojāto vietu, izmantojot vaiņspirtu vai tīrīšanas līdzekli, ja nepieciešams.
Nokrāsojiet bojāto vietu 1 – 2 slāņos.

Pārklājums	Ieteicamā krāsa Pusspīdīga	Matēta
Hiarc® (PVDF)	Panssari Akva	Kirjo Aqua
Hiarc® matt (PVDF matt)	Panssari Akva	Kirjo Aqua
Hiarc® reflect	Panssari Akva	Kirjo Aqua
Pural®	Panssari Akva	Kirjo Aqua
Pural® matt	Panssari Akva	Kirjo Aqua
Purex™ / Galea Pro	Panssari Akva	Kirjo Aqua
Polyester	Panssari Akva	Kirjo Aqua
Polyester matt	Panssari Akva	Kirjo Aqua
Plastisol	Panssari Akva	Kirjo Aqua

Labojamā vieta jākrāso ar pēc iespējas mazāku otu. Ja bojājums sniedzas tikai līdz gruntējuma slānim, pietiek ar vienu krāsas slāni. Ja tomēr bojājums sniedzas līdz cinka slānim, ir ieteicams pēc pirmā krāsas klājuma izžūšanas uzklāt otro krāsas kārtu.

Dažkārt, it īpaši neliela slīpuma jumtiem, var rasties jumta lokšņu malu korozija, kad sāk rūsēt grieztās karnīzes malas. Šādu rūsēšanu var novērst, ja nokrāso karnīzes malas uzreiz pēc jaunā jumta seguma montāžas. Jo īpaši šāda rīcība ir ieteicama objektiem, kas atrodas pie jūras. Jāizmanto marķēšanas krāsa – laka (Teknos).

2. tabula Bojāto karnīžu remontkrāsošana

Noņemiet pārklājumu, kas lobās vai atslāņojas.

Notīriet rūsas, slīpējot vai izmantojot tērauda birsti.

Nokrāsojiet metāla virsmas ar krāsošanai paredzētu otu.

Izmantojiet Rostex Super + Panssari Akva vai Ferrex + Kirjo Aqua.

• Pārklāto virsmu pārkrāsošana

Pirms pieņemat lēmumu par pilnīgi visas virsmas pārkrāsošanu, ir jāpārbauda, vai nav nopietnu bojājumu un ir laba pārklājuma un pamatnes saķere. Ja ir atklāts ievērojams bojājums vai arī pārklājums ir nevienmērīgi izbalējis, labāk sazināties ar ekspertu, lai noskaidrotu un izplānotu pārkrāsošanas darbus.

Ir grūti pateikt, tieši kad būtu veicama apkopes krāsošana, jo krāsas pārklājuma derīgums ir atkarīgs no daudziem apstākļiem. Tie ir – pārklājuma veids un krāsa, vietējie laika apstākļi, jumta slīpums, celtniecības un montāžas veids. Lielāka slodze pārklājumam būs uz dienvidiem vērstajā jumta pusē, it sevišķi, ja tas ir tumšā krāsā.

Biežākie labošanas iemesli ir virsmas krāsas vai spīduma ievērojamas izmaiņas. Pārklājumus visvairāk ietekmē gaisa piesārņojums un saules UV starojums. Dažādu pārklājumu izturīgums atšķiras. Ieteicams pārklājumu Plastisol pārkrāsot pēc 12 – 20 gadiem, pārklājumu Polyester, Polyester matt un Purex™ pēc 15 – 20 gadiem, bet pārklājumu Pural un Hiarc (PVDF) pēc 20 – 30 gadiem no uzstādīšanas brīža. Pārsvārā tumšas krāsas pārklājumi ir jāpārkrāso agrāk nekā gaišas krāsas pārklājumi. Savlaicīgi pārkrāsots pārklājums nodrošina ļoti ilgu kalpošanas laiku (vairāk par 50 gadiem). Arī pēc krāsojuma sniegtās aizsardzības beigām tēraudu joprojām aizsargā cinka pārklājums. Pārkrāsošana jāveic atbilstoši 3. tabulā sniegtajiem norādījumiem.

3. tabula

Vecā krāsotā pārklājuma remontkrāsošana

- Ar krusta ieskrāpēšanas metodi pārbaudiet vecā pārklājuma saķeri. Skat. 1. att.
- Noņemiet pārklājumu, kas lobās vai atslāņojas, izmantojot augstspiediena ūdens strūklu vai tīrīšanas līdzekli.
- Gādājiet, lai netiktu sabojāts zem krāsas pārklājuma esošais cinka slānis.
- Notīriet rūs, slīpējot vai izmantojot tērauda birsti.
- Nomazgājiet virsmu, izmantojot Panssaripesu vai Peltipesu.
- Rūpīgi noskalojiet no augšas uz leju.
- Pirms jaunā pārklājuma slāņa uzklāšanas pārlicinieties, ka virsma ir sausa.
- Pārbaudiet krāsas piemērotību un saķeri, veicot testa krāsojumu.
- Izmantojiet Rostex Super vai Ferrex, ja ir nepieciešams gruntējums.
- Uzklājiet 1 – 2 pārklājuma slāņus.

Pārklājums	Ieteicamā krāsa Pusspīdīga	Matēta
Hiarc® (PVDF)		Kirjo Aqua
Hiarc® matt (PVDF matt)		Kirjo Aqua
Pural®	Panssari Akva eller Temaclad SC 50 ¹⁾	Kirjo Aqua
Pural® matt	Panssari Akva eller Temaclad SC 50 ¹⁾	Kirjo Aqua
Purex™ / Galea Pro	Panssari Akva eller Temaclad SC 50 ¹⁾	Kirjo Aqua
Polyester	Panssari Akva eller Temaclad SC 50 ¹⁾	Kirjo Aqua
Polyester matt	Panssari Akva eller Temaclad SC 50 ¹⁾	Kirjo Aqua
Plastisol	Panssari Akva eller Temaclad SC 50 ¹⁾	Kirjo Aqua

1) Tikai profesionālai izmantošanai.

4. tabula Tīrīšanas līdzekļi un remontkrāsas

Tīrīšanas līdzekļi	Krāsas	Ražotājs
Peltipesu	Kirjo Aqua ¹⁾ Ferrex ²⁾	Teknos www.teknos-group.com
Panssaripesu	Panssari Akva ¹⁾ Temaclad SC 50 ³⁾ Rostex Super ⁴⁾	Tikkurila www.tikkurila.com

1) Akrila krāsa uz ūdens bāzes.

2) Akrila krāsa uz šķīdinātāja bāzes.

3) Divkomponentu akrila - poliuretāna krāsa profesionālai izmantošanai.

4) Alkīda - epoksīda gruntējums uz šķīdinātāja bāzes.

Plašāka informācija par krāsām ir atrodama vietnēs www.teknos-group.com un www.tikkurila.com.

**Mēs sadarbojamies ar investoriem un attīstītājiem, kuri tiecas pēc augstākiem standartiem un inovācijām.
Mēs palīdzam projektētājiem un būvniekiem piepildīt viņu sapņus.
Mēs atbalstām profesionāļus, kuri realizē projektus dzīvē.**

**Šī publikācija atbilst mūsu rīcībā esošajai informācijai un izpratnei.
Neskatoties uz to, ka ir darīts viss iespējamais, lai nodrošinātu
precizitāti, uzņēmums neuzņemas nekādu atbildību par jebkādam
kļūdām vai nepilnībām, tiešiem, netiešiem vai no tiem izrietošiem
zaudējumiem, kas radies informācijas nepareizas pielietošanas dēļ.
Paturam tiesības veikt izmaiņas.**

RUUKKISIA Ruukki Latvija, Dēļu iela 4, Rīga, LV-1004, tālr.: 80009595, www.ruukki.lv

Autortiesības © 2017 Rautaruukki Corporation. Visas tiesības aizsargātas. Ruukki un Ruukki produktu nosaukumi ir Rautaruukki Corporation preču zīmes vai reģistrētas preču zīmes. Rautaruukki ir SSAB meitas uzņēmums.